

KORTVERSION

Kulturplan

Kronoberg 2025–2028

REGION
KRONOBERG

Det här vill Region Kronoberg

Ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg

Region Kronobergs vision är ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg. Det ska vara attraktivt att bo, arbeta och leva här. Kultur och bildning bidrar genom att skapa ett dynamiskt, öppet och demokratiskt Kronoberg. Kulturplanen utgör en av de övergripande strategier som styr Region Kronobergs arbete i riktning mot visionen.

Respekt för människan

Region Kronobergs värdegrund är respekt för människan. Vi värnar varje enskild människas rätt till kultur och fri åsiktsbildning. De kulturella rättigheterna innebär att både kunna ta del av konstnärliga upplevelser och själv ges möjlighet att fritt uttrycka sig konstnärligt.

Kultur och demokrati

I Sverige är yttrandefrihet, konstnärlig frihet och varje människas rätt till kultur skyddat i grundlag och en viktig del av vår demokrati. Kultur ska finnas i hela landet. Den nationella, regionala och kommunala kulturpolitikens uppdrag vilar på en stadig grund med utgångspunkt i demokrati och mänskliga rättigheter.

De nationella kulturpolitiska målen är kulturplanens utgångspunkt

Kulturplan Kronoberg 2025–2028 tar sin utgångspunkt i de nationella mål som riksdagen beslutat om; kulturpolitikens självständighetsmål, deltagandemål och samhällsmål:

SJÄLVSTÄNDIGHETSMÅLET

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund

DELTAGANDEMÅLET

Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet

SAMHÄLLSMÅLET

Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling

Tre långsiktiga kulturpolitiska mål med sex prioriteringar som tar Kronoberg i riktning mot målen under 2025–2028

Region Kronoberg verkar aktivt utifrån Kronobergs förutsättningar här i vår del av landet, Sydsveriges mittpunkt, för att närma oss de kulturpolitiska målen. Vi gör det tillsammans med staten, länets åtta kommuner, det professionella kulturlivet, det civila samhället, regionerna i Sydsverige samt invånare och besökare i Kronoberg. Vi värnar kultursamverkansmodellen och kraften i samspelet mellan nationella,

regionala och kommunala prioriteringar – för ett rikt och dynamiskt kulturliv i hela landet. Tillsammans är vi garanter för ett hållbart och inkluderande kulturliv med bredd och spets här i Kronoberg.

Vad ska hända 2025–2028?

Region Kronoberg har det formella ansvaret för kulturplanen, men den genomförs tillsammans med många andra i bred samverkan. Läs mer om hur prioriteringarna blir till konkreta insatser i Kulturplan Kronoberg 2025–2028.

I Kronoberg ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.

Självständighetsmålet

- 1 Vi säkerställer ett livskraftigt kulturliv med kulturell mångfald, kvalitet och konstnärlig förnyelse i Kronoberg.
- 2 Vi stärker Kronobergs profil inom konstnärlig frihet, yttrandefrihet och litteratur.

I Kronoberg ska alla ha möjlighet att delta i kulturlivet.

Deltagandemålet

- 3 Vi verkar för ett tillgängligt kulturliv i Kronoberg – här ska det vara lätt att nyttja sin rätt till kultur.
- 4 Vi garanterar alla barns och ungas kulturella rättigheter och ökar likvärdigheten i Kronoberg.

I Kronoberg ska kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet präglade samhällets utveckling.

Samhällsmålet

- 5 Vi utvecklar kulturens och det civila samhällets förmåga att bidra till ett hållbart och robust Kronoberg.
- 6 Vi främjar kulturens och det civila samhällets betydelse för välmående, attraktiva bygder och samhällen i Kronoberg.

Självständighetsmålet

I Kronoberg ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.

Kulturpolitikens så kallade självständighetsmål handlar om kulturens egenvärde och grundläggande förutsättningar. I ett demokratiskt samhälle bygger kulturens kraft på att den är fri. En annan förutsättning för självständighetsmålet är ett fungerande ekosystem för kultur, i hela landet.

Med hjälp av småländsk uppfinningsrikedom och handlingskraft, den mindre regionens närhet och en lång tradition av samverkan över länsgränserna har Region Kronoberg goda förutsättningar att bidra aktivt i arbetet med kulturpolitikens självständighetsmål.

Region Kronoberg gör två prioriteringar som ska bidra till det nationella kulturpolitiska självständighetsmålet 2025–2028.

PRIORITERING 1:

Vi säkerställer ett livskraftigt kulturliv med kulturell mångfald, kvalitet och konstnärlig förnyelse i Kronoberg

Det gör vi tillsammans under 2025–2028 genom att:

- långsiktigt förvalta åtagandet inom kultursamverkansmodellen och skapa stabila förutsättningar och samverkansarenor för den regionala kulturverksamheten,

- främja kvalitet, konstnärlig förnyelse och organisatorisk utveckling,
- utveckla interregional samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige,
- utveckla kulturpolitisk flernivåsamverkan tillsammans med kommunerna samt synliggöra och stärka kommunernas roll inom kultursamverkansmodellen,
- skapa goda förutsättningar för professionella kulturskapare som bor och verkar här.

PRIORITERING 2:

Vi stärker Kronobergs profil inom konstnärlig frihet, yttrandefrihet och litteratur

Det gör vi tillsammans under 2025–2028 genom att:

- vara en lärande och modig organisation som utvecklar rutiner och beredskap för att hantera frågor om yttrandefrihet och konstnärlig frihet i en polariserad samtid,
- utveckla spetskompetensen kring yttrandefrihet i flernivåsamverkan inom kultursamverkansmodellen,
- vidareutveckla den regionala litteraturfrämjande verksamheten.

Deltagandemålet

I Kronoberg ska alla ha möjlighet att delta i kulturlivet.

Kulturpolitikens så kallade deltagandemål handlar om mänskliga rättigheter och är en viktig utgångspunkt för demokrati. Det offentliga ska respektera individens rätt att både kunna ta del av konstnärliga upplevelser och att själv ges möjlighet att uttrycka sig konstnärligt.

I Kronoberg är förutsättningarna att bidra aktivt i arbetet med kulturpolitikens deltagandemål goda. Länets invånare, de ”kulturella kronobergarna”, ägnar sig i högre utsträckning åt kultur i nationella jämförelser. Småland utmärker sig särskilt när det gäller det egna skapandet.

Region Kronoberg gör två prioriteringar som ska bidra till det nationella kulturpolitiska deltagandemålet 2025–2028.

PRIORITERING 3:

Vi verkar för ett tillgängligt kulturliv i Kronoberg – här ska det vara lätt att nyttja sin rätt till kultur

Det gör vi tillsammans under 2025–2028 genom att:

- erbjuda ett brett och varierat kulturutbud med god geografisk, digital, fysisk och språklig tillgänglighet,
- främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur och sitt språk,

- skapa förutsättningar för breddat deltagande i kulturlivet och kultur i människors vardag,
- främja det civila samhällets regionala strukturer och nya samverkans- och arrangörsformer.

PRIORITERING 4:

Vi garanterar alla barns och ungas rätt till kultur och ökar likvärdigheten i Kronoberg

Det gör vi tillsammans under 2025–2028 genom att:

- erbjuda en kvalitativ regional kulturverksamhet med kulturell mångfald och god tillgänglighet för barn, unga och unga vuxna,
- stärka samverkan med kommunerna kring skolans kulturuppdrag och kulturskolan,
- främja barns, ungas och unga vuxnas egna kulturella uttryck och delaktighet i kulturlivet och i samhället.

Samhällsmålet

I Kronoberg ska kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet prägla samhällets utveckling.

Kultur har ett eget värde, men genererar också samhällsnytta och andra värden. Kulturpolitikens så kallade samhällsmål handlar om detta: kulturens ”biefekter” och betydelse som utvecklingskraft i samhället. Kultur och civilsamhälle bidrar till samhällen som är socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbara och har viktiga funktioner i frågor som rör robusthet, säkerhet och krisberedskap.

Genom den mindre regionens närhet och våra metoder för förändringsarbete har Kronoberg goda förutsättningar att bidra aktivt i arbetet med kulturpolitikens samhällsmål.

Region Kronoberg gör två prioriteringar som ska bidra till det nationella kulturpolitiska samhällsmålet 2025–2028.

PRIORITERING 5:

Vi utvecklar kulturens och det civila samhällets förmåga att bidra till ett hållbart och robust Kronoberg

Det gör vi tillsammans under 2025–2028 genom att:

- främja den regionala kulturverksamhetens och det civila samhällets möjligheter att utgöra resurs i arbetet med hållbar utveckling,

- utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalyser inom det regionala kulturuppdraget,
- stärka arbetet med kris- och beredskapsfrågorna och planera för hur vi ska upprätthålla kulturverksamhet och skydda kulturarvet vid höjd beredskap eller i händelse av krig.

PRIORITERING 6:

Vi främjar kulturens och det civila samhällets betydelse för välmående och attraktiva bygder och samhällen i Kronoberg

Det gör vi tillsammans under 2025–2028 genom att:

- utveckla arbetet med gestaltade livsmiljöer där kultur, kulturarv och kulturhistoria utgör en naturlig del i plats- och byutveckling,
- stärka kultursektorns koppling till en attraktiv och hållbar besöksnäring med förmåga att anpassa sig till en föränderlig omvärld,
- verka för ett aktivt medskapande i samhället och öka kunskapen om kulturens hälsofrämjande effekter.

Regionernas kulturplaner – en del av kultursamverkansmodellen

En regional kulturplan är en förutsättning för att ingå i den statliga kultursamverkansmodellen. Kultursamverkansmodellen innebär att staten och regionerna arbetar tillsammans för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen i hela landet. Regionernas kulturplaner regleras av lag (2010:1919) och förordning (2010:2012) samt Kulturrådets riktlinjer och årliga villkorsbeslut.

Kulturplanerna har flera funktioner och en bred målgrupp

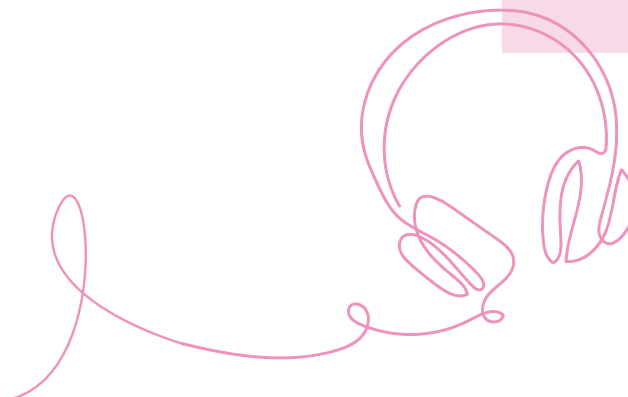
Kulturplanerna är ett kulturpolitiskt ramverk och visionsdokument, där regionerna beskriver sina prioriteringar och hur de förhåller sig till de nationella kulturpolitiska målen. De utgör en grund för dialog och samverkan med många intressenter kring kulturfrågorna i länet och ett styrdokument för den regionala kulturverksamheten. Kulturplanerna är också en ansökan till Kulturrådet och grund för fördelning av statsbidrag till regionerna.

Om kortversionen av Kulturplan Kronoberg 2025–2028

Här i kortversionen sammanfattas Region Kronobergs mål och prioriteringar för perioden. För mer information se Kulturplan Kronoberg 2025–2028. Där finns också vidare hänvisningar för fördjupning kring kultursamverkansmodellen och Region Kronobergs regionala kulturverksamhet, information om hur revideringen genomfördes samt definitioner av kulturpolitiska begrepp som används i kulturplanen.

Tips!

Läs Kulturrenplanen i sin helhet på vår hemsida: regionkronoberg.se/kultur-och-upplevelser/kulturplan-kronoberg

STEINWAY & SONS

REGION
KRONOBERG

Region Kronoberg, 351 88 Växjö | Telefon 0470-58 80 00 | E-post region@kronoberg.se